

Nr 96
Jaanuar
2023

Kalmetu Sõna

Ajaleht asutatud 1995. a
16. detsembril

1. klass 22/23

1. Abdalla, Omar
2. Boonraunya, Arphakorn
3. Kallaste, Uku
4. Kiik, Anete
5. Kõll, Oskar
6. Laur, Emili
7. Land, Loore
8. Oja, Oliver
9. Poolakese, Joonatan
10. Poolakese, Sebastian
11. Zilinski, Martin
12. Toom, Revo
13. Võsu, Johannes

Klassijuhataja Anne Voltšek koos 1. klassiga

Heegelnõel ja Stella

Elas kord üks heegelnõel, kes kartis villast lõnga. Ühel päeval tahtis üks tüdruk sellesama heegelnõelaga heegeldama hakata. See tüdruk tahtis heegeldada pajakinnast ja täpselt selle kareda lõngaga, mida heegelnõel kartis. Suurest hirmust hakkas heegelnõel peitust mängima. Kord veeres pinali taha, kord põrandale. Siis kukkus koolikotti raamatute vahele. Iga kord aga leidis tüdruk nimega Stella ta üles.

Ühel päeval poetas heegelnõel end sohva taha. Stella ei leidnud teda enam üles ja ema ostis talle uue heegelnõela. Stella hakkas uue roosa heegelnõelaga heegeldama. Kogemata kukkus uus heegelnõel ka sohva taha.

Kaks heegelnõela said sõpradeks. Roosa heegelnõel rääkis teistele, et villane lõng on täitsa tore. Ema leidis mõlemad heegelnõelad üles. Nüüd heegeldab Stella kord roosa, kord kartliku heegelnõelaga, kes polegi enam nii kartlik.

Marjel Siirus, 4. kl

Eesti Lipu Selts käis Kalmetul rääkimas lipukultuurist

18. novembril külastasid Viljandi valla Tännassilma külas asuvat Kalmetu põhikooli MTÜ Eesti Lipu Seltsi juhatuse esimees ja diplomaat Jüri Trei ning Riigikogu kantselei majandusosakonna juhataja Argo Koppel. 5.-9. klassi õpilastele kõneldi kohtumisel Eesti lipust ja sellestki, et Läti Vabariik tähistas samal päeval oma riikluse sünniaastapäeva.

Kalmetu kooli avaras fuajees toimus külaliste saabumise auks pidulik lipurivistus. Pikas lipurivis seisis kooli 9. klassi õpilased. Käes hoiti õppeaasta algul lipu seltsilt tähtajatuks kasutuseks saadud suuri kandelippe. Trei ja Koppel tõid õpilastele kinkimiseks suure hulga käsilippe.

Trei sõnul on Eesti lipp ikka veel lapsekingades ja pole võrreldav Taani või mõne teise riigiga, kus väärtustatakse oma lippu väga suure austusega. „Mis on meie probleem? Tehakse üha uusi lipupäevi, aga lippe heisata eestlased ei viitsi.” Ta tundis huvi, kas õpilased teavad neid kolme päeva, millal lipp peaks tingimata heisatud olema.

Sai nimetatud Eesti Vabariigi aastapäeva 24. veebruaril, võidupüha ja jaanipäeva ning 20. augustit. Neil päevadel, lisaks ka lipu sünnipäeval, 4. juunil, korraldab lipu selts koostöös Riigikoguga pidulikku lipuheiskamist Pika Hermanni torni. Kaasatud on olnud Eesti Meestelaulu Selts ja Eesti Naislaulu Selts.

Eesti Lipu Selts arendab juba pikemat aega esinduslippude kinkimist väliseesti koolidele ja seltsidele.

Trei tegi paari lipu ja kolme õpilase abiga väikese õppuse lippude õigesti järjestamisest.

Argo Koppel alustas kaugemalt ja selgitas oma tuleku põhjust küsimusega, kas keegi mäletab, millal sinimustvalge heisati uuesti pärast aastakümnete pikkust okupatsiooni Pika Hermanni torni? Vastuse andis ta ise: aeg oli toona 1989. aasta 24. veebruar.

Möödus jumalatosin aastat, kui Koppel oli sattunud tööle Riigikantseleisse ja tema üheks ülesandeks sai riigilipu heiskamise tagamine Pika Hermanni torni. „Selline au ja vastutus on mind saatnud üle paarikümne aasta.”

Toompea on olnud üle 800 aasta võimukants, kus on erinevatel aegadel valitsetud tervet Eestit või mingit osa sellest maast. Loss ja torn on olnud sümbol ja kelle lipp selle kohal parajasti lehvib, on tollel ajaloohetkel ka maad valitsenud. Pika Hermanni torni tipp asub merepinnast mõõdetuna 90 meetri kõrgusel. Torn ise on 45 meetri kõrgune ja selle lipumastis lehvib Eesti kõige tähtsam lipp.

Lipu heiskamisel kehtivad kindlad reeglid olenevalt selle asukohast ja lipumasti pikkusest. Pika Hermanni lipu mõõtmed on 1,91 X 3 meetrit. „Lipu õmbleb meie jaoks spetsiaalsest hästi vastupidavast kangast Lipuvabrik. Kuigi suures kõrguses valitsevad kohati väga rasked ilmastikuolud, pole kunagi juhtunud kanga rebenemist.” Aga ikkagi vahetatakse aastas viis kuni kuus lippu.

Toompeal on lipuheiskaja ametikoht. Inimesi on kolm, kes igal hommikul heiskavad. Nad teevad küll ka teisi töid, aga minu meelest on see niivõrd sümpaatne, et riigil on lipuheiskaja ametikoht!

Jürg lk 3

Riigikogu kantselei majandusosakonna juhataja Argo Koppel, MTÜ Eesti Lipu Seltsi juhatuse esimees ja diplomaat Jüri Trei ning Kalmetu põhikooli direktor Ain Keerup. Foto: Urmas Saard

Vastavalt lipu seadusele heisatakse sinimustvalge lipp igal hommikul päikesetõusul, kuid mitte enne kella seitset ning langetatakse päikeseloojangul.

Lipu heiskamise saatemuusikaks on valitud Eesti hümn algusfraasid, mida mängitakse kolmel korral ühtejärge 53-54 sekundit. Selle aja jooksul peab olema lipp torni heisatud. Langetamise signatuur on teine: Gustav Ernesaksa „Mu isamaa on minu arm”.

Oma aja ära elanud lipp vaadatakse üle ja saadetakse Lipuvabrikusse tagasi, kus igale lipule õmmeldakse külge silt, et tegemist on Pika Hermann lipuga ja number. Kõik Pika Hermann tornis lehvinud lipud tulevad meie juurde tagasi lattu, sest Pika Hermann lipp on üks oluline kingitus, mida on kingitud olümpiavõitjatele, endistele presidentidele, ka Aasta külale. Trei ütles, et kingitav lipp pakendatakse kaunisse karpis ja selle juurde antakse välja ka tunnistus, mis kinnitab lipu lehvimist teatud kindlal ajal. Kinkimine seostatakse mingi kindla kuupäevaga. Näiteks olümpiavõitjale kingitakse sama päeva lipp, millal ta võitjaks tuli. Lipu kinkimise otsuse teevad Riigikogu kolm juhatuse liiget.

Kolmanda külalisena paluti sõna võtta ka siinkirjutajal, kes lisaks ajakirjanduslikule tööle on tegev MTÜ Eesti Lipu Seltsi Sindi osakonna töö juhtimisel. Nappe lõpuminuteid kasutades sai juhitud tähelepanu julgemale eesti keele rikkaliku sõnavara kasutamisele. Tunamullu meie hulgast lahkunud Eesti luuletaja, näitekirjanik, tõlkija ja kirjanduskriitik Ain Kaalep on kunagi pakkunud välja uudissõnana 'vilje', mida võiks kasutada kõrvuti ladina sõnaga *cultura* või koguni seda asendades või lausa kõrvale heites. Ühes vestluses vastas küsimusele Kaalepi 'vilje' kasutamise osas eesti keele ajaloo ja murrete professor Karl Pajusalu, et eriti sobivalt kõlab see sõna lipuviljest kõneldes. Muide, Kaalepi sünnikuupäev ühtib lipu päevaga, mis on 4. juuni. Kaalepi kooli külastamisel rääkis direktor Ain Keerup maakooli edasistest kavatsustest lipuvilje kasvatamisel noorte seas. Ka lipu seltsi Sindi osakonnalt tähtajatult Kalmetu kooli kasutusse antud sinimustvalged kandelipud peavad õppevahenditena teenima seatud eesmärgi. Keerupil on selles vallas tublisti üle tosina aasta kogemusi, mida ta omandas Sindi gümnaasiumit juhtides. Tema eestvedamist on tunnustatud haridusministri ja lipu seltsi tänukirjadega. Ain Keerupit on tunnustatud ka Sindi linna raekoja tornis lehvinud lipuga tema viiekümnendal sünnipäeval. Keerup jäi ainsaks, kellele tollane omavalitsus nii kõrge tunnustuse omistas.

Tänuks tehtu eest kinkis seltsi esimees Jüri Trei Kalmetu põhikooli direktorile Ain Keerupile lipu seltsi hõbemärgi.

Tänuks tehtu eest kinkis seltsi esimees Jüri Trei Kalmetu põhikooli direktorile Ain Keerupile lipu seltsi hõbemärgi.

Urmas Saard Eesti Lipu Seltsi Sindi osakonna juhataja (teksti lühendanud Ene Toomsalu).

Meie kooli uus direktor – Ain Keerup

1. Miks otsustasite tulla just Kalmetu Põhikooli õpetajaks ja direktoriks?

Ilma järele mõtlemata oleks selle küsimuse vastuseks, et siin on tegemist ühe õnneliku juhusega. Aga mulle meeldib mõelda, et juhuseid ei ole olemas. Mõnikord on selle nimel palju tööd tehtud, et juhused ikka juhtuksid, vahel aga juhitakse meiega juhtuvat kuskilt mujalt, ikka nii, et me ise seda ei märka. Kalmetu Põhikooli direktoriks tulemine on seotud mõlemaga. Ja ma olen väga õnnelik, et asjad minu elus on just nii läinud, nagu nad on läinud.

Õpetaja tööd olen direktori ametis olles alati teinud. Vaid nii saab õppida õpilasi päriselt tundma, ja tekkida noortega usalduslik suhe. Minu jaoks on see

väga oluline. Hea juht saab olla vaid see, keda usaldatakse ja kes ise usaldab teisi. Ja ma tunnen, et see juba toimib.

2. Milline on Teie haridus?

Mul on haridusteaduste magistri kraad pedagoogilise nõustamise erialal, mille omandasin Tallinna Ülikooli Haapsalu kolledžis. Lõpetamisel tunnustati mind Tallinna Ülikooli hõbemärgiga, mis siis ütleb, et sain õpingutega päris hästi hakkama.

Kõrghariduse omandasin agronoomina Eesti Põllumajanduse Akadeemias (praegune Eesti Maaülikool), mille lõpetasin kiitusega.

3. Kas jutustaksite ühest naljakast loost, mis on Teiega viimasel ajal juhtunud?

Naljaga on nii, et ega see käsu peale ei tule. Aga üks tuleb meelde tõesti. Ja olen rääkinud seda ka oma väga headele sõpradele. Nimelt on meil esmaspäeviti õpetajate koosolek ning mind pole tavapäraselt hommikul kooli tulijaid tervitamas. Teise tunni ajal geograafia tundi minnes ootas mind ees püsti seisev 9. klass, kes mind kooris tervitasid ja seda siis minu tervituskõla teraselt järgi matkides. See oli naljakas, aga läks ka heas mõttes hinge. Selliseid hetki võiks rohkem olla. On tore, kui sind märgatakse kui inimest, mitte vaid kui direktorit ja õpetajat.

4. Miks otsustasite hakata just õpetajaks ja direktoriks?

Tegelikult on ka siin jälle kuidagi saatuse käsi mängus. Pole mul sellist plaani kunagi olnudki. Asusin Vana-Vigala Tehnika- ja Teeninduskooli tööle õppemajandi juhatajana. Tegema tööd, mida olin kõrgkoolis õppinud. Juhtus aga nii, et tööohutuse õpetaja läks pensionile ning oli vaja kiiresti asendaja leida. Nii minuni jõutigi. Palusin vaid kuu aega enda tundide ette valmistamiseks aega. Tegelikult leidsin ennast aga nädala paari pärast oma esimeses tunnis. Ja siit sai alguse midagi elumuutvat. Järgnesid õigusõpetuse ja turismigeograafia tunnid. Siis paluti mind kõrvalasuvasse Vana-Vigala Põhikooli geograafia õpetajaks. Ja kuivõrd geograafia õpetajaks oli olnud ametist lahkunud direktor, siis tegid sealsed õpetajad mulle ettepaneku kandideerida koolijuhiks. Ja nii minust aastal 2004 koolijuht saigi. *Järg lk 5*

5. Millised on Teie hovid ja millega tegelete vabal ajal?

Usun, et pole juba saladus, et minu hobiks on kalal käimine. Aga mitte mootorpaadiga suurtel vetel, vaid väikese aerupaadiga õngitsemas. Kuigi viimastel aastatel on puhkuse aega minimaalselt olnud, siis ootused tulevale suvisele puhkusele on suured. Sügisel õnnestus paadikäru osta, nii et Viljandi-maa kaunite kalastamiskohtade avastamine võib alata.

Teine meeldiv ajaviite vorm on minu jaoks autoga reisimine. Ka sel suvel õnnestus isikliku autoga teha üks meeldejääv reis Austriasse. On tõeline elamus seigelda 4000 meetri kõrgusel merepinnast, vaadelda 35 kraadises kuumuses lumiseid mäetippe. Minu jaoks oli see neljas kord ise autoga Austriasse sõita.

6. Kui kaugelt käite meie kooli tööle?

Tööle sõidan Viljandi lähistelt. Üsna kodu lähedalt saan nautida kaunist vaadet Viljandi lossimägedele. Seda siis teiselt poolt Viljandi järve. See on imeline koht elamiseks.

15 minutit tööle sõites on täpselt paras aeg, et lülitada end ümber kodu teemadest töö lainele.

7. Kas jutustaksite, milline laps ja missugune õppija Te olite?

Olen seda teemat juba 1. septembri avaaktusel pisut meenutanud. Aga lühidalt öeldes ei olnud ma oivik, seejuures sain oma õppimistega siiski iseseisvalt hakkama. Ma ei mäleta, et minu vanemad oleks minu koduste õppetööde tegemist kunagi kontrollinud. Üks asi on mul Kalmetu kooli ajast tõesti meeles. See fuajees olev vana koolimaja trepi käsipuu meenutab mulle, kuidas pidin mööda seda treppi üles õppevahendite ruumi (loodan, et ma ei eksi) minema, kus kontrolliti kõikide lugemise kiirust. Õnneks olin ma kiire lugeja.

Mis nüüd hinnetesse puutub, siis juhtus just sel suvel üks tore seik. Minu vanem poeg saatis mulle Messengeris pildi minu Kalmetu kooli 6. klassi tunnistusest. Ja ma pole kindel, et ma tahaksin sellest rääkida. Seal oli aastahinneteks kolm viite, üks kolm ja ülejäänud neljad. Geograafia oli õnneks neli. Ja mingil täiesti arusaamatul põhjusel oli kaks veerandit hinnatud ka käitumist rahuldava hindega. Mis hinne oli kolm ja mis viied, jätan viktoriini küsimusteks.

8. Millist muusikat Teile meeldib kuulata?

Kui ma ütleksin, et ma pole muusika suhtes valiv, siis see poleks tõsi. Küll ei ole ma aga mingi konkreetse muusikastiili austaja. Meeldib rahulik meloodiline muusika. Ja eelistan Eesti muusikat. Kui saaksin praegu lugu tellida, siis see oleks Ivo Linna „Päikene sõbra aknas“.

9. Kuidas on Teile mulje jäänud meie koolist ja kas olete rahul oma praeguse ametiga?

Aega muljete kogumiseks on olnud väga vähe, aga ma olen väga õnnelik, et elu on mind siia kooli tagasi toonud. Ja selle ees suur tänu kogu kooliperele! Suur tänu õpilastele, suur tänu õpetajatele ja suur tänu koolitöötajatele.

Intervjueeris Ron Revon Vaarend, 9. kl ja Vergo Voitka, 7. kl

Põnev päev Tallinnas riigikogus ja teater „Estonias”

25. novembril kell 9:30 hakkasime 8. ja 9. klassiga sõitma Tallinna poole. Tallinnasse jõudes parkis bussijuht bussi Toompea lossi kõrvale. Lossi ees ootas meid Eesti poliitik ja Sotsiaaldemokraatliku erakonna aseesimees Helmen Kütt, kes tutvustas Riigikogu. Õhtu veetsime Estonia teatris muusikalil „Minu veetlev leedi”.

Majja jõudes käisime kõik läbi turvakontrollist. Seejärel viidi need, kes tahtsid, Pika Hermannitorni tippu. Ka mina läksin. Tornitipp oli väga kitsas ja mitte just kõige mugavam kõndimiseks. Tornitipp oli tuuline, kuid vaade Tallinnale oli väga ilus. Tulime tornist alla ning siis ootas meid väga hea soe söök. Pärast söömist tutvustati meile Riigikogu hoonet.

Käisime istungite saalis, kus Helmen rääkis meile, kus Riigikogu erinevad liikmed ja erakonnad istuvad. Saime teada, et mõnikord võib istung kesta lausa terve öö. Tooled, kus Riigikogu liikmed istuma peavad, ei olnud just kõige mugavamad, seega pikad istungid tundusid mulle veidi hirmuäratavad. Meie poolt oli küsimus Helmen Kütile, et kas need piinlikud või kurjad olukorrad, mis istungitel juhtuvad, et kas need on näitemäng või päris olukorrad. Helmen pidi tõdema, et need ütlemised ja isikute pihta minemised tõesti juhtuvad, kuid neid tõesti üritatakse ära hoida, kes üritab rohkem, kes vähem.

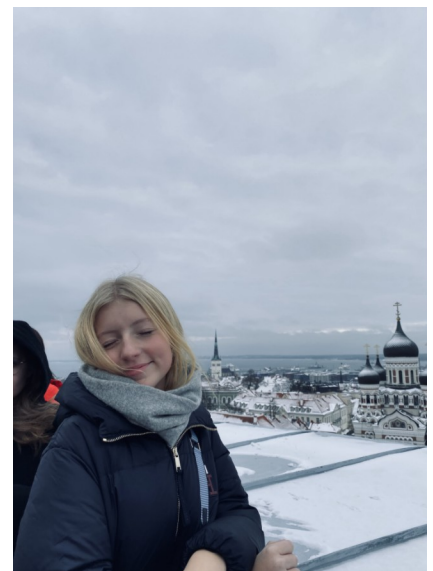
Pärast Riigikogu hoonega tutvumist hakkasime garderoobi poole kõndima, kui vastu jalutas Riigikogu esimees Jüri Ratas. Tal oli küll endal tegemist, aga siiski palusime temaga pilti teha. Riigikogu esimeest me ju iga päev ei näe. Tegime Jüri Ratasega pildi, tänasime teda ja Helmen Kütti, kes meid kenasti vastu võttis.

Edasi oli meil vaba aeg kuniks kell oli sealmaal, et oli aeg teatrisse minna. Vaatasime „Minu veetlev leedi” nimelist etendust. Etendus oli põnev ja humoorikas. Saal oli rahvast täis. Vanematest inimestest kuni meievanuste noorteni välja.

Me ei olnud ammu sellist põnevat ja tegusat päeva ette võtnud, seega ma arvan, et oli hea aeg uute teadmiste kogumiseks, viisakusreeglite meeldetuletamiseks ja toredate aegade veetmiseks. Mina jäin väga sellise koolipäevaga rahule ja arvan, et ka kõigile teistele meeldis. Aitäh õpetajatele Sirje Pöder ja Eda Kivisild, kes viitsid meiega nii tegusa ja pika päeva ette võtta!

Kadri Lorup, 9. klass

Riigikogus koos Jüri Ratasega

*Kadri nautimas
vaadet Pika
Hermannitorni
tipus*

Moešõu Kalmetul

24. novembril toimus Kalmetu Põhikoolis ülevallaline koolidevaheline moešõu, millel polnud väljaspool kooli (peale vallatöötajate poolt saadetud fotode) ühtegi osalist. Kirja oli ennast pannud Leie kooli üks noortegrupp, aga lõppude lõpuks oli laval näha ainult meie kooli inimesi.

Üritusel osales 8 gruppi, kellest 6 olid arvestatud nooremisse vanusegruppi ja 2 vanemasse vanusegruppi. Osalejaid oli eri vanustes 1.- 8. klassini. Õhtujuhiks oli meie oma huvijuht Karin Mägi. Meeleolu hoidis üleval muusikaga Kalmetu Põhikooli kevadel lõpetanud Mihkel Altsaar. Žürii liikmeteks olid Grete Sirge, meie ajalooõpetaja ja õppejuht, Kaisa Kiilaspää Kalmetu Põhikooli sotsiaalpedagoog ja Tänavsilma raamatukogu töötaja Astrid Dreving.

Peale esinejate ja abistajate olid ka kohale tulnud vaatajad, keda oli kahjuks päris vähe.

Õhtu möödus hubaselt, kuna meid oli vähem kui loodeti. Mul möödus pool õhtupoolikut uduselt, kuna olin just selle nädala algul haigeks jäänud ja ei olnud moešõu ajaks veel täiesti terveks saanud. Kõige rohkem meeldis mulle Kedi „Soolo”, mille ta esitas täiesti üksi (tal ei olnud ühtegi modelli ega abilist peale oma ema), kes üllatas meid vapustavate kostüümidega. Žürii tunnustas teda ka õiglaselt selle eest. Rääkides tunnustustest ja auhindadest, tuleks mainida, et peaaegu kõik esinejad said midagi vähese osalemise tõttu. Meie tiim, mis koosnes Johannast (modell, osaliselt ka moelooja), Mirtelist (Kalmetu kooli vilistlane, abiline ja modell) ja minust (modell ja põhiline moelooja). Premeeriti meid Rahva Raamatu kinkekaardiga, Lange motokeskuse Kinkekaardiga ja Airsofti kinkekaardiga.

Olime väga rahul oma auhinna ja eripreemiaga, milleks oli „Kõige silmapaistvam kostüüm”, mille sai endale Mirtel. Kokkuvõttes möödus õhtu väga hästi ja kõigile meeldis üritus väga.

Anni Oja, 8. klass

Pärtel ja Ron 80-ndatel

Pärtel ja Ron 90-ndatel

Adeele ja Brigitte

Johanna Maria Topolev

Jõuluootus

Jõulu-aeg hakkab saabuma. Maa on kaetud valge lumekihiga. Päkapihud hakkavad vaikselt piiluma. Jõululaulud hakkavad raadiost kõlama. Jõulutuled, laternad ja küünlad juba säravad. Poeletile on jõudnud piparkoogid. Kuusepuudki juba mõnes kohas üleval. Mandariini lõhn toas. Jõulusöögid maitsevad hästi. Jõulusussid ripuvad kamina juures ja ootavad päkapikke.

Peale kelgutamist jood toas sooja teed ja vaatad kui ilus õues on. Jõulu-aeg on imeline aeg. Aga sellelgi on omad miinused. Külma teeb enamus lapsed haigeks. Kuid see ei sega paljut midagi, saad terveks ja jõulutunne ning ka jõuluootus on alati olemas. Peab soojalt riides käima.

Esimesel detsembril saab adventikalendrid avada, kellel šokolaadi oma, kellel mingi muu, valik on lai. Kui on lumi maas ja õues on külm, siis peab ka oma uisud, suusad ja kelgud välja otsima. Lapsed teevad lumeingleid ja ehitavad lumememmesid õues. Ja hiljem lähevad sooja tuppa telekat vaatama, kuna sealt käivad jõulufilmid. Ning öösel lähevad ootusega magama, et hommikul enda jõulusussi sisse piiluda.

Kõik perega veedetud aeg jõuludel ning kingituste avamine on paljude lemmiktegevus, ka minu. Ootan väga seda aega.

Jõulu-aeg on võrratu aeg ning ka sellega kaasas käiv ootuseaeg.

Laura-Liisa Laur, 9. klass

Jõulud on väga tore aeg, mida oodata.

Esimese adventi hommikuks olid mul juba päkapikud käinud, uksele pandud jõulusoki sisse olid ilmunud kommid. Too aeg olin ma veel haige ning päkapikud mulle nii palju huvi ei pakkunud.

Teise adventi ajal käisin Tartus uut talvejopet ostmas, järgmine päev koolis pidin juba teiste ette klassiga jõululaulu laulma minema (ilma harjutamata). Sain ka kaks kiituskirja ning šokolaadi, üks väga hea õppimise ja laitmatu käitumise eest ning teine eduka osalemise eest VIKK – i inglisekeelses põgenemistoas.

Haige olles kõige kurvem oli aknast lund vaadata ning unistada õue minemisest. Igal pool olid üles pandud jõulutuled ja muud kaunistused, aga mina nägin neid alles teisel adventil.

Jõule tähistame kodus oma perega ning järgmine päev läheme ka mu vanaema juurde meie teiste sugulastega koos.

Jõuluvanalt sooviksin see aasta kahte pildiraami toa dekoreerimiseks ja uut elektrilist hambaharja. Jõuluvana ma arvatavasti see aasta ei näe, arvan, et kingitused ilmuvad salapäraselt kuuse alla. Olen ka klaverit õppinud, et kõikidele jõulude ajal midagi mängida. Olen selgeks saanud kõige populaarsema pala klassikalises klaverimuusikas: "Für Elise".

Praegusel aastal on jõulude ootamine läinud rahulikumalt kui arvasin.

Lisete Enders, 9. klass

Minu raamatukogu – linnas, taskus, südames...

Minu jaoks ei olnud pikka aega raamatukogud eriti olulised. Lugesin tavaliselt raamatuid vaid selleks, et saaksin lugemispäeviku tehtud. Mingi aeg siiski hakkasid raamatud mulle taas huvi pakkuma ning hakkasin lugema ka omal tahtel, mitte selleks, et selle eest hinnet saada. Avastasin, et kui leida raamat, mis mulle huvi pakub, tõmbab see mind justkui kõigi kirjeldatud sündmuste keskele. Varem valisin raamatuid ka paksuse järgi, kuid nüüd ei oma see minu jaoks eriti tähtsust.

Leian nüüdseks, et raamatukogud on justkui saladustekambrid. Seal on palju raamatuid, milles peituvad saladused, müstilised ja ebamäärased olendid, haldjad, kuid samas ka ajalugu, tarkusi meid ümbritsevast maailmast, teadmisi inimesest nii füüsilisel kui vaimsel tasandil ning palju muud. Samas ei tea me kunagi, kuidas üks või teine lugu lõpeb, enne kui oleme selle läbi lugenud. Võttes kätte raamatu, mis huvitab, tõmbab see su justkui endasse. Lood haldjatest võivad viia sind võlumetsa, lood vampiiridest vanadesse lossidesse ning ajalooromaanid võivad viia sind ajas kaugele tagasi. Tänu raamatutele on võimalik luua endale pilt elust, mis reaalsuses pole kas võimalik või siis elu, mida me ise elada ei saa. Mõni raamat või raamatusari võib saada lugemisel ka südamelähedaseks ning lõpetades raamatu viimase lehekülje võid avastada, et silmanurgas on pisar, sest lugu, millele kogu selle aja kaasa elasid, sai läbi. Sellisel juhul tead, et raamat, mida lugesid, oli suurepärane. Ette võib tulla ka seda, et avastad, kui väga sa mõne tegelasega sarnaned. Selline avastus võib tuua kaasa endaga nii mõndagi ning lugemine muutub põnevamaks.

Erinevad raamatukogud pakuvad kokku tuhandeid erinevaid lugusid, mida avastada või miks ka mitte, taas uuesti meelde tuletada. Raamatukogud mängivad minu arvates olulist rolli ka infoühiskonnas. Enamus infot, mis on tänapäeval kergesti internetist kättesaadav, on kirja pandud kunagi kirjutatud raamatutest või kui räägime ajaloo, siis ka kroonikatest. Teinekord võime otsida raamatust mõnd fakti, teades, mis teemal see on. Seda otsides võib tihti koperdada ka mõne muu huvitava teadmise otsa, mille loeme läbi, ilma et kavatsime selle meelde jätta ning avastame selle alles siis, kui seda teadmist vajame.

Raamatukogud on suurepärased paigad, mis pakuvad erinevatele inimestele erinevaid võimalusi. See on koht, kus kellelegi ei loe, kui vana või mis rahvusest sa oled, millised on sinu uskumused, millised on sinu vaimsed või füüsilised võimed ega see, milline on sinu välimus. Raamatukogu on koht, kus kõik on võrdsed. **Merili Kulper, 9. kl (osales 2022. a kodanikupäeva esseevõistlusel)**

Kuidas tiiger Toni endale triibud sai

Toni oli triipudeta tiiger. Tema parimad sõbrad olid elevant Edu, kaelkirjak Kirk, lõvi Lauri ja pühvel Peep. Ühel ilusal päeval jäi Toni mõtlema, miks temal triipe pole. Edu, Kirk, Lauri ja Peep ei teadnud ka, miks Toni teistest tiigritest nii erinev on ja ilma triipudeta.

Tonil tuli pähe plaan, kuidas omale triibud saada. Selleks peab ta Põhjanabale jõuluvana juurde minema ja paluma, et talle jõuludeks triibud kingitaks. Edu, Kirk, Lauri ja Peep olid kõik nõus kaasa minema. Nad kõik tahtsid päkapikke ja jõuluvana töötamas näha, kuidas kingitusi tehakse ja pakitakse. Sõbrad läksid läbi metsade ja üle mägede. Nad jõudsid jõuluvana juurde. Tiiger palus jõuluvanalt kingiks triipe, kuna ta oli teistest tiigritest nii erinev. Ja siis tuligi päev, kui Toni suur soov täitus ning kui ta triibud veel alles on, elavad kõik õnnelikult edasi.

Laureen Reial, 4. klass

Käisin õppimas pan Kleksi akadeemias

Käisin eelmine aasta pan Kleksi akadeemias õppimas. Seal oli iga päev 4 tundi. Kui sa tahtsid süüa, siis võisid iga kell tunnist ära minna sööma. Sa võisid valida 10 erineva tunni vahel. Need tunnid olid raamatu lugemine, matemaatika, muusika, lillede kasvatamine, ajalugu, maagiaõpetus, draamaõpetus, kunstiõpetus, kehaline kasvatus ja käsitöö.

Vahetunnis sai olla 30 minutit ja tunnid olid ka 30 minutit. Vahetunnis sai arvutis olla, magada ja puuvilju süüa. Tunnid, mis mulle üldse ei meeldinud, olid raamatu lugemine ja draamaõpetus. See oli terve aasta pan Kleksi akadeemias.

Kedi Soolo, 5. klass

Käisin eelmine kuu pan Kleksi akadeemias. Meie igas tunnis tehti igasuguseid ägedaid asju. Ühes tunnis vaatame iga kord filme ning saime telefonis olla. Teine tund oli igav ja vastik, sest me pidime iga kord raamatuid pea peal hoidma, kuna minu õpetaja ütles, et see toob rohkem tarkust pähe. Kolmas tund oli üldse jututund, kus sai jutustada oma päevast või enda perest.

Kui oli söögivahetund, siis õpetaja Kleks laulis, et meie tuju paremaks teha.

Peale söömist hakkas õmblustund, kus me endale riideid õmblesime. Viies tund oli värvitund, kus saime teha endale ilusaid seinapilte ja vahepeal, kui õpetaja Kleksil oli hea tuju, saime küüsi värvida. Viimane tund oli korrapidamine, see tund meeldis mulle, sest seal pikutasime ning vaatasime videot, kuidas hoida puhtust.

Piibe Arakas, 5. klass

Ma käisin pan Kleksi akadeemias sellises tunnis nagu fantaasiatund. Seal mõtleme muinasjutte välja ja lugesime need jutud ette. Ja see, kes selle muinasjutu välja mõtles, pidi valima nii palju inimesi, kes seal muinasjutus oli ja nad pidid seda näitlema.

Teine tund oli küpsetamise tund. Seal mõtles igaüks retsepti ja söögi välja ja nad pidid hakkama küpsetama.

Kolmas oli võitluskunsti tund. Seal oli vaja igal lapsel valida üks loom, kellega nad maadlema hakkavad. Ja muide, need loomad on professionaalsed maadlejad.

Neljas tund oli ujumistund, see tähendas seda, et nad said allveelaevaga minna mere põhja ja seal nad läksid allveelaevast välja. Ja seal sai ringi uudistada.

Mul oli väga põnev ja äge koolipäev, üks paremaid päevi mu elus.

Brigite Oja, 5. klass

Käisin pan Kleksi akadeemias õppimas

Koolipäev hakkas 6.30. Pan Kleksi akadeemia oli väga suur ja ilus.

Esimene tund oli kleksograafia, kus ma pidin tindiplekke tegema. Vahetunnis oli ka lõbus, seal olid nii pikad koridorid ja võimatu oli vetsu üles otsida. Teine tund oli katkiste asjade ravi. Seal pidime vaatama, kuidas pan Kleks katkiseid mööbliesemeid parandas. See oli nii äge! Kõigepealt küsis pan Kleks diivanilt: „Mis sul viga on?“ Diivanil oli üks jalg alt ära kadunud, siis tegi pan Kleks talle uue puidust jala ja kleepis diivanile alla. Diivan oli õnnelik ja tänas pan Kleksi kogu südamest. Järgmine vahetund oli söögivahetund. Seal oli söögiks makaronid juustuga. See oli väga maitsev, aga kui söödud, tuli järgmine tund. See oli puhketund, kus osad võisid magada ja teised telefonis olla. Mina olin telefonis, mängisin mängu.

Nüüd olid tunnid minu jaoks läbi ja võisin koju minna.

Indrek Joann Voit, 5. klass

Pan Kleksi akadeemias oli 5 tundi, milles ma käisin. Kõige rohkem meeldis mulle lennuõpetus. Seal tunnis õppisime, kuidas lennata ja tegime pilvede peale takistusradasid, mille pidime läbima. See, kes alla maa peale kukkus, oli kaotanud. Siis oli meil veel üks tund, mis mulle väga ei meeldinud, see tund oli barbidega võidujooks. Noh joosta mulle ikka meeldis, aga mitte barbidega, sest nad alati koperdasid oma kõrgete kontsadega ja pidime siis uuesti alustama.

Teine minu lemmiktund oli koletistega võitlemine. See oli väga lõbus, sest meie tiim alati võitis. Ma sain ka ühe koletisega sõbraks. Ta nimi oli Berta. Ta oli suur karvane lilla koletis. Meil oli veel selline tund nagu muusigraafia. Laulsime seal laule ja mängisime pille. Mina mängisin sellist pilli nagu klaverkleks. Kui ma seda mängisin, siis see läks põlema ja hakkas tantsima. See oli päris tore niikaua, kuni keegi kõrvetada sai.

Ja peale kõikide nende tundide oli veel üks tund. Selle nimi oli supergraafia. Seal me õppisime, kuidas omada lähedaid supervõimeid. Mina õppisin muidugi kohe, kuidas teleporteerida. See läks mul päris hästi. Teleporteerisin ümber terve maailma ainult 10 minutiga.

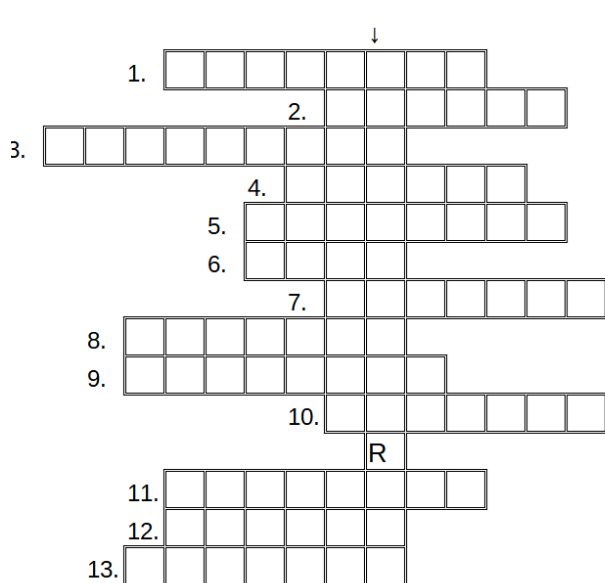
See oli päris tore ja natuke ka naljakas, sest Pariisis istus Eiffeli torni peal üks konn, kes kogu aeg krooksus ja ei jäänud kunagi

tasa.

Mulle meeldis väga käia pan Kleksi tundides ja loodan, et saan kunagi veel sinna minna.

Isabella Abdalla, 5. klass

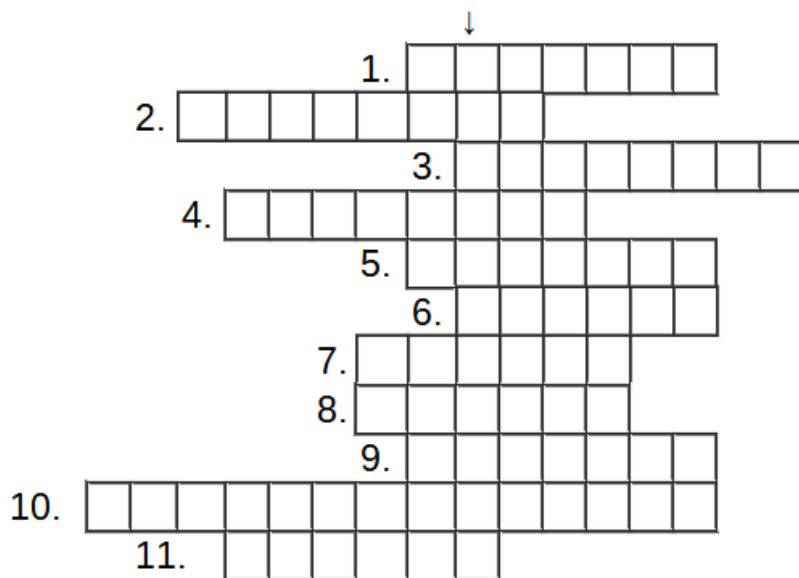

1. Lõbusa sisuga näidend?
2. Näitekirjanduse põhiliik, mis sisaldab nii koomilist kui ka traagilist sisu?
3. Kurva sisuga näidend, millel on õnnetu lõpp?
4. Tegevuspaika, tegelaste käitumist ja välimust kirjeldav teksti autori lühem märkus?
5. Näidendi loominguline lavaseadmine
6. Stseeni sünonüüm
7. Tegelaste omavaheline kõne
8. Lavastuse ühekordne esitamine
9. Näidendi suurim terviklik osa (mitmuses)
10. Dialogis olev lause
11. Tegelastevaheline vastasseis
12. Vaatusest väiksem näidendi alajaotus
13. Pinge näidendis

Vastus: näidendiks ümbertöötatud teos

Ristsõna koostas: Mirtel Mutli 10. kl Viljandi Gümnaasium

1. Pingeline hetk kahe isiku vahel?
2. Kuidas nimetatakse näidendi loomingulist lavaleseadmist?

3. Üks näitekirjanduse põhiliik, mis pakub nalja?
4. Näitlejate vastasseis, mis peaks tõmbama publiku tähelepanu?
5. Näitlejatega lavastuse esitamine?
6. Näidendis väikseim osa?
7. Üks näitekirjanduse põhiliikidest, mis sisaldab nii komöödiat kui ka tragöödiat?
8. Kuidas nimetatakse kohta jutustuses, kus autor kirjeldab lühidalt tegelast, tema käitumist ja tegevuspaika?
9. Lühike ütlus dialogis?
10. Näidendiks ümber töötatud teos (kirjutis, novell, romaan jne)?
11. Näidendi suurim osa?

Vastus (alla): Kuulus Eesti film 80. aastatest

Ristsõna koostas: Elevi Lääts 10. kl Viljandi Gümnaasium

Kalmetu Sõna toimetis ene@kalmetu.vil.ee Ene Toomsalu, Helina Matusorg, Karin Mägi, Ron Revon Vaarend, Pärtel Võsu, Johanna Maria Topolev, Kadri Lorup, Merili Kulper, Anni Oja, Laura - Liisa Laur, Lisete Enders, Isabella Abdalla, Indrek Joann Voit, Kedi Soolo, Piibe Arakas, Brigite Oja